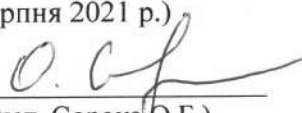

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Філологічний факультет
Кафедра слов'янської філології імені професора Іларіона Свенціцького

Затверджено

На засіданні кафедри слов'янської філології імені професора Іларіона Свенціцького філологічного факультету Львівського національного університету імені Івана Франка (протокол № 1 від 30 серпня 2021 р.)

Завідувач кафедри

(асист. Сорока О.Б.)

Силабус з навчальної дисципліни

«ОСНОВИ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ»

що викладається в межах ОПП «**Чеська мова та література**», «**Болгарська мова та література**», «**Хорватська мова та література**»
«Польська мова та література»

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
для здобувачів з спеціальності

035 Філологія

Спеціалізація 035.038 слов'янські мови та літератури (переклад включно),
перша – чеська

Спеціалізація 035.032 слов'янські мови та літератури (переклад включно),
перша – болгарська

Спеціалізація 035.037 слов'янські мови та літератури (переклад включно),
перша – хорватська

Спеціалізація 035.033 слов'янські мови та літератури (переклад включно),
перша – польська

**Силабус курсу «Основи міжкультурної комунікації»
2021/2022 навчального року**

Назва курсу	«Основи міжкультурної комунікації». Модулі 1, 2.
Адреса викладання курсу	Львівський національний університет ім. Івана Франка м. Львів, вул. Університетська, 1.
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Кафедра слов'янської філології імені професора Іларіона Свенціцького
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань 03 Гуманітарні науки. Спеціальність 035 Філологія. Спеціалізація 035.038 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – чеська, 035.032 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – болгарська, 035.037 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – хорватська, 035.033 слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – польська
Викладачі курсу	доц. Васишин М.Б.
Контактна інформація викладачів	mariya.vasylyshyn@lnu.edu.ua mari.vasylyshyn@gmail.com
Консультації по курсу відбуваються	вівторок (13.15)
Сторінка курсу	https://philology.lnu.edu.ua/course/osnovy-mizhkulturnoji-komunikatsiji
Інформація про курс	Завданням курсу «Основи міжкультурної комунікації» є ознайомлення студентів із історією виникнення та теоретичними засадами міжкультурної комунікації, основними її видами, формами, моделями та структурними елементами.
Коротка анотація курсу	<p>Курс «Основи міжкультурної комунікації» призначений для студентів-славістів четвертого року навчання і належить до вибіркових дисциплін.</p> <p>Теми 1-го модуля охоплюють питання висвітлення основних засад міжкультурної комунікації, а також елементів комунікації в контексті міжкультурної комунікації.</p> <p>2-й модуль передбачає ознайомлення студентів із проблемами сприйняття і розуміння у міжкультурній комунікації.</p>
Мета та цілі курсу	Мета курсу – розвинути у студентів культурну сприйнятливість, здатність до правильної інтерпретації різноманітних видів комунікативної поведінки, сформувати вміння й навички застосування на практиці отриманих знань в конкретній ситуації міжкультурного контакту.
Література для вивчення дисципліни	<p>Базова література: Базова література:</p> <p>1. <i>Бацевич Ф.С.</i> Основи комунікативної лінгвістики: підручник / Ф.С. Бацевич. – К. : Академія, 2004. – 344 с.</p>

2. *Бацевич Ф.С.* Словник термінів міжкультурної комунікації / Ф.С. Бацевич. – К. : Довіра, 2007. – 205 с.
3. *Манакін В.М.* Мова і міжкультурна комунікація / В.М. Манакін. – К. : Академія, 2012. – 288 с.
4. Основи міжкультурної комунікації: навч. посібник / укл. Попович М.М. – Чернівець. нац. ун-т, 2012. – 160 с.
5. *Садохин А.П.* Межкультурная коммуникация: Учеб. пос. – М., 2004. – 288 с.
6. Спільна історія. Діалог культур: навч. посіб./ П.Вербицька, Н.Голосова, В.Дяків та ін.; Всеукр. асоц. викл. історії та сусп.дисциплін «Нова доба». – Львів: ЗУКР, 2013. – 256 с.
7. *Nový I., Schroll-Machl S.* Interkulturní komunikace: Češi a Němci / Ivan Nový, Sylvia Schroll-Machl. – Praha, Management Press : 2015. – 167 s.
8. *Nový I., Schroll-Machl S.* Spolupráce přes hranice kultur / Ivan Nový, Sylvia Schroll-Machl.– Praha, Management Press : 2005. – 313 s.
9. *Průcha J.* Interkulturní komunikace / Jan Průcha. – Praha, Grada : 2010. – 200 s.

11. Інформаційні ресурси

10. Державна наукова установа “Книжкова палата України імені Івана Федорова”
[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrbook.net/>
11. Львівська національна наукова бібліотека України імені В. Стефаника [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.lsl.lviv.ua/>
12. Наукова бібліотека Львівського національного університету імені Івана Франка
[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://lnulibrary.lviv.ua/>
13. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>

Тривалість курсу	Один семестр (7)
Обсяг курсу	Змістові модулі 1-2 (7 семестр: 3 ЄКТС; 30 год. лекцій, 60 год.

	<p><i>самостійної роботи.</i></p> <p>Змістовий модуль 1: «Основні засади міжкультурної комунікації. Елементи комунікації в контексті міжкультурної комунікації».</p> <p>Змістовий модуль 2. «Проблема сприйняття і розуміння у міжкультурній комунікації».</p>
Очікувані результати навчання	<p>Студент повинен знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> • основні поняття й терміни з галузі міжкультурної комунікації; • типи, види, форми, моделі, структурні компоненти міжкультурної комунікації; • особливості культур націй і народів світу для досягнення взаєморозуміння й позитивного результату у міжкультурних контактах; • природу міжкультурних нерозумінь і конфліктів а також засоби виходу з них; • методи й прийоми досягнення позитивного результату міжкультурної комунікації; • розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів; • знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності. <p>уміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> • застосовувати на практиці отримані знання в конкретних ситуаціях міжкультурної взаємодії; • дотримуватись толерантного ставлення до інших культур та їх представників; • вміти вести науковий пошук щодо дослідження проблем міжкультурної комунікації; • володіти методикою та навичками попередження й усунення міжкультурних конфліктів; • використовувати українську мову як державну в усіх сферах суспільного життя, зокрема у професійному спілкуванні; • ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати; • організовувати процес свого навчання й самоосвіти.
Ключові слова	Міжкультурна комунікація, культура, інкультурація, соціалізація, акультурація, культурний шок, стереотип, упередження, невербальна комунікація, паравербальна комунікація, переклад.
Формат курсу	Очний
Теми	* СХЕМА КУРСУ
Підсумковий контроль, форма	Залік
Пререквізити	Основна слов'янська мова, Філософія, Курс теорії і практики перекладу.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися	<p>Під час викладання курсу використовуються такі методи навчання: метод проблемного викладу, інформаційно-ілюстративний, спостереження і аналіз, метод бесіди.</p> <p>Під час лекційних занять використовується мультимедійний</p>

під час викладання курсу	ресурс.
Необхідне обладнання	Проектор, комп'ютер.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Підсумкова максимальна кількість балів 100, нараховується таким чином:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Письмовий тест за темами лекційних занять змістового модулю 1 “Основні засади міжкультурної комунікації. Елементи комунікації в контексті міжкультурної комунікації” – 45 балів. 2. Письмовий тест за темами лекційних занять змістового модулю 2 “ Проблема сприйняття і розуміння у міжкультурній комунікації” – 30 балів. 3. Модульний контроль 3, що є результатом самостійної роботи – 25 балів. Вказаний модульний контроль передбачає захист реферату (есе) на запропоновану тему (відповідає темам з переліку для самостійної роботи) або самостійно обрану тему (відповідно до особистих зацікавлень).
Питання до екзамену.	
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

СХЕМА КУРСУ

Тиж. / дата / год.-	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)	Література	Завдання, год	Термін виконання
	МОДУЛЬ І				
1 т. 2 год.	Поняття комунікації і її роль у концепції культури. Функції комунікації. Основні види комунікації.	лекція	Основи міжкультурної комунікації: навч. посібник / укл. Попович М.М. – Чернівець. нац. ун-т, 2012. – 160 с. Садохин А.П. Межкультурная коммуникация: Учеб. пос. – М., 2004. – 288 с. Бацевич Ф.С. Основи комунікативної лінгвістики: підручник / Ф.С. Бацевич. – К. : Академія, 2004. – 344 с. Бацевич Ф.С. Словник термінів міжкультурної комунікації / Ф.С. Бацевич. – К. : Довіра, 2007. – 205 с.	Комунікація і спілкування: спільне і відмінне, роль психології і лінгвістики у розумінні спілкування й комунікації. 2 год.	Упродовж змістового модулю
1 т. 2 год.	Міжкультурна комунікація як наука, її становлення і розвиток. Основні категорії міжкультурної комунікації.	лекція	Основи міжкультурної комунікації: навч. посібник / укл. Попович М.М. – Чернівець. нац. ун-т, 2012. – 160 с. Садохин А.П. Межкультурная коммуникация: Учеб. пос. – М., 2004. – 288 с. Бацевич Ф.С. Словник термінів міжкультурної комунікації / Ф.С. Бацевич. – К. : Довіра, 2007. – 205 с.	Актуальність вивчення проблем міжкультурної комунікації Місце МКК в системі гуманітарних наук. 2 год.	Упродовж змістового модулю
2 т. 2 год.	Основні типи культур. Міжкультурні стилі комунікації. Міжкультурні особливості комунікативної поведінки.	лекція	Основи міжкультурної комунікації: навч. посібник / укл. Попович М.М. – Чернівець. нац. ун-т, 2012. – 160 с. Садохин А.П. Межкультурная коммуникация: Учеб. пос. – М., 2004. – 288 с. Спільна історія. Діалог культур: навч. посіб./ П.Вербицька, Н.Голосова, В.Дяків та ін.; Всеукр. асоц. викл. історії та сусп.дисциплін	Культурні відмінності та міжкультурна комунікація 2 год.	Упродовж змістового модулю

			«Нова доба». – Львів: ЗУКР, 2013. – 256 с.		
3 т. 2 год.	Комунікація і культура. Поняття культурних цінностей і їхнє місце в міжкультурній комунікації. Етноцентризм і його роль в МКК.	лекція	Основи міжкультурної комунікації: навч. посібник / укл. Попович М.М. – Чернівець. нац. ун-т, 2012. – 160 с. Садохин А.П. Межкультурная коммуникация: Учеб. пос. – М., 2004. – 288 с. Бацевич Ф.С. Словник термінів міжкультурної комунікації / Ф.С. Бацевич. – К. : Довіра, 2007. – 205 с.	Національна ідентичність як чинник міжкультурної комунікації в сучасному світі. Особливості національного менталітету в міжкультурній комунікації.	Упродовж змістового модулю
3 т. 2 год.	Освоєння культури. Соціалізація та інкультурація.	лекція	Основи міжкультурної комунікації: навч. посібник / укл. Попович М.М. – Чернівець. нац. ун-т, 2012. – 160 с. Садохин А.П. Межкультурная коммуникация: Учеб. пос. – М., 2004. – 288 с. Бацевич Ф.С. Словник термінів міжкультурної комунікації / Ф.С. Бацевич. – К. : Довіра, 2007. – 205 с. Спільна історія. Діалог культур: навч. посіб./ П.Вербицька, Н.Голосова, В.Дяків та ін.; Всеукр. асоц. викл. історії та сусп.дисциплін «Нова доба». – Львів: ЗУКР, 2013. – 256 с.	Особливості освоєння культури. Відмінності між соціалізацією та інкультурацією	Упродовж змістового модулю
4 т. 2 год.	Проблема «чужорідності» культури. Акультурація як процес освоєння чужої культури. Основні форми (стратегії) акультурації.	лекція	Основи міжкультурної комунікації: навч. посібник / укл. Попович М.М. – Чернівець. нац. ун-т, 2012. – 160 с. Садохин А.П. Межкультурная коммуникация: Учеб. пос. – М., 2004. – 288 с. Спільна історія. Діалог культур: навч. посіб./ П.Вербицька, Н.Голосова, В.Дяків та ін.; Всеукр. асоц. викл. історії та сусп.дисциплін «Нова доба». – Львів: ЗУКР, 2013. – 256 с.	Акультурація і міграційні процеси. Особливості акультурації в багатоетнічному середовищі.	Упродовж змістового модулю
5 т. 2	Культурна адаптація. Культурний шок. Модель засвоєння «чужої» культури М.Беннета. Культурна ідентичність.	лекція	Основи міжкультурної комунікації: навч. посібник / укл. Попович М.М. – Чернівець. нац. ун-т, 2012. – 160 с. Садохин А.П. Межкультурная коммуникация: Учеб. пос. – М., 2004. – 288 с.	Позитивні та негативні риси етноцентризму, його можливі наслідки	Упродовж змістового модулю

год.			Бацевич Ф.С. Словник термінів міжкультурної комунікації / Ф.С. Бацевич. – К. : Довіра, 2007. – 205 с. Спільна історія. Діалог культур: навч. посіб./ П.Вербицька, Н.Голосова, В.Дяків та ін.; Всеукр. асоц. викл. історії та сусп.дисциплін «Нова доба». – Львів: ЗУКР, 2013. – 256 с.		
5 т. 2 год.	Елементи комунікації у контексті міжкультурної комунікації. Вербальна комунікація. Невербальна комунікація, її види	лекція	Основи міжкультурної комунікації: навч. посібник / укл. Попович М.М. – Чернівець. нац. ун-т, 2012. – 160 с. Садохин А.П. Межкультурная коммуникация: Учеб. пос. – М., 2004. – 288 с. Манакін В.М. Мова і міжкультурна комунікація / В.М. Манакін. – К. : Академія, 2012. – 288 с. Бацевич Ф.С. Основи комунікативної лінгвістики: підручник / Ф.С. Бацевич. – К. : Академія, 2004. – 344 с.	Особливості інтерпретації невербальної поведінки 2 год.	Упродовж змістового модулю
6 т. 2 год.	Паравербальна комунікація. Психологічні основи міжкультурної комунікації.	лекція	Основи міжкультурної комунікації: навч. посібник / укл. Попович М.М. – Чернівець. нац. ун-т, 2012. – 160 с. Садохин А.П. Межкультурная коммуникация: Учеб. пос. – М., 2004. – 288 с.	Психологічні чинники у процесі міжкультурної комунікації 2 год.	Упродовж змістового модулю
	Модуль 2				
7 т. 2 год.	Проблема сприйняття в міжкультурній комунікації та культурні коди.	лекція	Основи міжкультурної комунікації: навч. посібник / укл. Попович М.М. – Чернівець. нац. ун-т, 2012. – 160 с. Садохин А.П. Межкультурная коммуникация: Учеб. пос. – М., 2004. – 288 с. Бацевич Ф.С. Основи комунікативної лінгвістики: підручник / Ф.С. Бацевич. – К. : Академія, 2004. – 344 с. Спільна історія. Діалог культур: навч. посіб./ П.Вербицька, Н.Голосова, В.Дяків та ін.; Всеукр. асоц. викл. історії та сусп.дисциплін	Туризм і міжкультурна комунікація – характер взаємодії. ЗМІ та міжкультурна комунікація. 4 год.	Упродовж змістового модулю

			«Нова доба». – Львів: ЗУКР, 2013. – 256 с.		
7 т. 2 год.	Процес соціальної категоризації і стереотипізації. Поняття і функції стереотипів. Поняття і типи упереджень, механізм їх формування.	лекція	Основи міжкультурної комунікації: навч. посібник / укл. Попович М.М. – Чернівець. нац. ун-т, 2012. – 160 с. Садохин А.П. Межкультурная коммуникация: Учеб. пос. – М., 2004. – 288 с. Бацевич Ф.С. Словник термінів міжкультурної комунікації / Ф.С. Бацевич. – К. : Довіра, 2007. – 205 с.	Спроби подолання соціокультурних стереотипів у процесі міжкультурної комунікації. Стереотипи сприйняття України та українців на Заході.	Упродовж змістового модулю
8 т. 2 год.	Природа міжкультурних конфліктів та їх види. Стратегії та засоби подолання міжкультурних конфліктів. Атракція та атрибуція в міжкультурній комунікації	лекція	Основи міжкультурної комунікації: навч. посібник / укл. Попович М.М. – Чернівець. нац. ун-т, 2012. – 160 с. Садохин А.П. Межкультурная коммуникация: Учеб. пос. – М., 2004. – 288 с.	Бар'єри міжкультурного розуміння	Упродовж змістового модулю
9 т. 2 год.	Поняття міжкультурно-комунікативної компетенції – її структура, рівні, засоби підвищення. Толерантність і її межі. Інтолерантність.	лекція	Основи міжкультурної комунікації: навч. посібник / укл. Попович М.М. – Чернівець. нац. ун-т, 2012. – 160 с. Садохин А.П. Межкультурная коммуникация: Учеб. пос. – М., 2004. – 288 с. Спільна історія. Діалог культур: навч. посіб/ П.Вербицька, Н.Голосова, В.Дяків та ін.; Всеукр. асоц. викл. історії та сусп.дисциплін «Нова доба». – Львів: ЗУКР, 2013. – 256 с.	Міжкультурна комунікація як чинник формування міжкультурної толерантності. Практичні рекомендації К.Ситарама й Р.Когделла щодо підвищення результативності міжкультурної комунікації	Упродовж змістового модулю
9 т. 2 год.	Мови і культури світу в єдності відмінностей. Міжкультурна комунікація і переклад	лекція	Основи міжкультурної комунікації: навч. посібник / укл. Попович М.М. – Чернівець. нац. ун-т, 2012. – 160 с. Садохин А.П. Межкультурная коммуникация: Учеб. пос. – М., 2004. – 288 с. Манакін В.М. Мова і міжкультурна комунікація / В.М. Манакін. – К. : Академія,	Міжкультурна комунікація у контексті вивчення іноземних мов. Переклад як різновид міжкультурної комунікації.	Упродовж змістового модулю

			2012. – 288 с. Бацевич Ф.С. Основи комунікативної лінгвістики: підручник / Ф.С. Бацевич. – К. : Академія, 2004. – 344 с.		
10т. 2 год.	Актуальні проблеми міжкультурної комунікації в сучасному світі. Розвиток глобалізаційних процесів та суперечливий характер діалогу культур.	лекція	Основи міжкультурної комунікації: навч. посібник / укл. Попович М.М. – Чернівець. нац. ун-т, 2012. – 160 с. Садохин А.П. Межкультурная коммуникация: Учеб. пос. – М., 2004. – 288 с. Спільна історія. Діалог культур: навч. посіб./ П.Вербицька, Н.Голосова, В.Дяків та ін.; Всеукр. асоц. викл. історії та сусп.дисциплін «Нова доба». – Львів: ЗУКР, 2013. – 256 с.	Міжкультурна комунікація Сходу та Заходу: історія та сучасність. Посилення міграційних процесів та потреба у нових формах міжкультурної та міжетнічної взаємодії. 4 год.	Упродовж змістового модулю